

Nr 289.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester, m. m.; given Stockholms slott den 4 juni 1941.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester samt

2) lag om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.,

dels ock bifalla det förslag i övrigt, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287)
om semester.

Härigenom förordnas, att 4 § lagen den 17 juni 1938 om semester skall
erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

4 §.

Semester utgår — — — mellan parterna.

Rätt till semester föreligger endast för kalendermånad, under vilken arbets-
tagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar. Härvid
skall med dag, å vilken arbete utförts, jäställas dag, varunder arbetstagaren
åtnjutit semester eller varit oförmögen till arbete på grund av olycksfall i
arbetet eller sådan sjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkes-
sjukdomar, eller fullgjort i värnpliktslagen föreskriven repetitionsövning,
beredskapsövning, landstormsrepetitionsövning eller landstormsbefälsövning.
Dag, under vilken arbetstagaren varit oförmögen till arbete eller fullgjort
militär tjänstgöring, må dock icke räknas honom till godo, därest arbete
eljest uppenbarligen icke kunnat beredas honom å sådan dag.

I semestern — — — däremot inräknas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag
till
Lag

om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.

Häri genoms förordnas som följer:

1 §.

Har arbetstagare, å vilken lagen om semester äger tillämpning, under år 1940 varit inkallad till tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen, skall, med iakttagande i övrigt av vad i förstnämnda lag stadgas, sådan tjänstgöring jämnställas med militär tjänstgöring, varom i 4 § andra stycket semesterlagen förmåles. I fråga om månad, för vilken arbetstagaren äger åtnjuta semesterlön eller ersättning därför på den grund, att tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen jämnställes med tid, då arbete utförts för arbetsgivarens räkning, skall dock sådan lön eller ersättning utgå av statsmedel med tio kronor samt utbetalas i den ordning Konungen bestämmer.

2 §.

Äger person, som under år 1940 varit inkallad till tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen, icke enligt bestämmelserna i 1 § denna lag utfå semesterlön eller ersättning därför för tjänstgöringstiden, skall, där sammanlagda tjänstgöringstiden under året uppgått till minst 90 dagar, i den ordning Konungen bestämmer till honom av statsmedel utgå ersättning för semester med tio kronor för varje tidrymd av 30 dagar tjänstgöringen under året sammanlagt varat.

3 §.

Vad i denna lag stadgas skall beträffande värnpliktig, tillhörande årsklass 1939 eller 1940 eller årsgrupp 1940, äga tillämpning allenast i den mån av honom fullgjord militär tjänstgöring överstiger 180 dagar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 16 maj 1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, försvars- och finansdepartementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, fråga om ändring av 4 § semesterlagen m. m. samt anför:

Gällande bestämmelser.

Semesterlagen.

Lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester äger tillämpning å arbetstagare i allmän eller enskild tjänst med undantag för sådana arbetare hos staten, för vilka gälla särskilda föreskrifter rörande semester. Från lagens tillämpning är också undantagen arbetstagare, som är medlem av arbetstagarens familj eller som avlönas uteslutande genom andel i vinst (1 §). Huvudförutsättningen för rätt till semester är, att arbetstagaren innehaft sin anställning sedan minst 180 dagar (3 § första stycket, 9 § andra stycket). Semester utgår för kalenderår och omfattar en dag för varje kalendermånad anställningen varat under närmast föregående kalenderår (kvalifikationstid), för såvitt icke parterna träffat överenskommelse om att annan period av samma längd skall gälla såsom kvalifikationstid (4 § första stycket). Rätt till semester föreligger (4 § andra stycket) endast för kalendermånad, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst 16 dagar. Härvid skall med dag, å vilken arbete utförts, jämsställas dag, varunder arbetstagaren åtnjutit semester eller varit oförmögen till arbete på grund av olycksfall i arbetet eller sådan sjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, eller fullgjort i värnpliktslagen föreskriven repetitionsövning, landstormsrepetitionsövning eller landstormsbefälsövning. Dag, under vilken arbetstagaren varit oförmögen till arbete eller fullgjort militär tjänstgöring, må dock icke räknas honom till godo, därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas honom å sådan dag. — Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå (6 § första stycket). Semester får icke utan arbetstagarens medgivande förläggas till tid, bland annat, då arbetstagaren fullgör sådan militär tjänstgöring, varom talas i 4 § andra stycket (6 § tredje stycket). — Under semester skall lön utgå (8 §

första stycket). Arbetstagare, som är avlönad med tidlön, beräknad för vecka eller längre tidsenhet, äger uppbära den å semestertiden belöpande lönen (8 § andra stycket). För annan arbetstagare skall lönen för varje semesterdag utgå med belopp, motsvarande hans genomsnittliga inkomst för dag, då arbete för arbetsgivarens räkning utförts under de månader av senast förflutna kvalifikationstid, för vilka semesterrätt föreligger. Vid frånvaro från arbetet på grund av militärtjänst, som omförmäles i 4 § andra stycket, skall vid beräkning av semesterlörens storlek hänsyn tagas till den lön, som arbetstagaren sannolikt skulle hava uppburit för nämnda tid, därest han utfört arbete för arbetsgivarens räkning. — Arbetstagare, som utför arbetet i sitt hem eller eljest under sådana förhållanden, att det ej kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande, är icke berättigad till semester utan endast till semesterlön (9 § första stycket). Bestämmelser om lörens storlek givas i 9 § andra stycket. Beträffande sådana arbetstagare gälla icke, bland annat, bestämmelserna i 4 § andra stycket och 8 § andra stycket. — Arbetstagare, som lämnar sin anställning eller entledigas därifrån, innan han åtnjutit honom enligt 4 § tillkommande semester eller enligt 9 § tillkommande semesterlön, skall erhålla ersättning därför enligt de i 8 och 9 §§ stadgade grunderna (12 §).

Värnpliktslagen.

Jämlikt värnpliktslagen den 30 juni 1936 (nr 443) (ändrad genom lagar den 22 april 1938, nr 124, den 2 juni 1939, nr 223, och den 14 juni 1940, nr 511) omfattar vanlig repetitionsövning 25 eller 30 dagar (§ 27), landstormsrepetitionsövning 5 dagar samt landstormsbefälsövning 12 dagar (§ 36). § 27 mom. 2 a innehåller bestämmelser om beredskapsövning. Enligt dessa bestämmelser är värnpliktig, som uttagits till linjetjänst vid hären eller i linjetjänst tilldelats kustartilleriet, skyldig att under fredstid, där Konungen med hänsyn till krigsberedskapen så prövar nödigt och i den ordning Konungen bestämmer, fullgöra en beredskapsövning om högst 30 dagar före utgången av fjärde året efter inskrivningsåret. Vidare må erinras om de bestämmelser, enligt vilka Konungen, då rikets försvar eller dess säkerhet eljest det kräver, efter statsrådets hörande äger till tjänstgöring inkalla beväringen (§ 28 mom. 1) eller landstormen (§ 36 mom. 2) eller de större eller mindre delar därav, som finnas behövliga.

Vissa andra författningsbestämmelser.

I 1 § lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. (ändrad genom lag den 14 juni 1940, nr 505) stadgas, bland annat, att ingen på grund av tjänstgöring, som åligger honom enligt värnpliktslagen eller som han eljest jämlikt stadgande i lag är skyldig att utföra åt det allmänna, får skiljas från anställning, som han innehar. — Avskedande av annan, självständig grund kan däremot äga rum och detta även under tid, då militärtjänstgöring fullgöres.

Åtskilliga andra åtgärder hava även vidtagits till förbättrande av de värnpliktstjänstgöringsskyldigas ställning. Av författningar på förevarande område må nämnas lagen den 14 oktober 1939 (nr 728) med särskilda bestämmelser rörande utmätning hos vissa värnpliktiga m. m., lagen den 31 oktober 1939 (nr 782) om inskränkning i rätten att återtaga avbetalningsgods från vissa värnpliktiga m. m., förordningen den 17 november 1939 (nr 810) med särskilda bestämmelser angående indrivning av utskylder hos vissa skattskyldiga, lagen samma dag (nr 811) angående undantag i vissa fall från stadganden om uttagande av avgift vid indrivning av kommunalutskylder, lagen samma dag (nr 812) om upphävande i vissa fall av verkan av uraktlåtenhet att erlagga utskylder till kommun eller annan menighet med avseende å rösträtt och behörighet samt lagen den 19 april 1940 (nr 233) om anstånd för vissa värnpliktiga med betalning av hyra m. m.

Särskilda bestämmelser finnas vidare utfärdade rörande avlöningsförmåner, familjebidrag m. m. åt värnpliktiga.

Härjämte må erinras om vissa av Kungl. Maj:ten den 6 december 1940 utfärdade bestämmelser angående ledighet för personal, å vilken krigsavlöningsreglementet är tillämpligt (krigsledighetsbestämmelser) (Sv. förf.-saml. 986/1940). Enligt dessa bestämmelser kan ledighet beviljas bland annat i form av krigspermission, som åtminstone i vissa fall avser att bereda vila och rekreation, eller tjänstledighet. Vid beviljande av krigspermission och av tjänstledighet för enskild angelägenhet av vikt eller för beredande av vila och rekreation i fall, då ledigheten ej är att hänföra till krigspermission, skall såsom allmän regel iakttagas, att av nämnda slag av ledighet för varje tjänstgöringsperiod om två månader sammanlagt må åtnjutas ledighet under högst sex dygn, resdagar oräknade. Den sålunda beräknade ledigheten må sammanslås till längre eller uppdelas på kortare ledighetsperioder. Under krigspermission och tjänstledighet av förut angiven art bibehålles rätt till krigslön och familjebidrag, varjämte viss ersättning för resekostnad utgår.

Tidigare förslag om privilegiering i semesterhänseende av vissa slag av militär tjänstgöring.

Semesterlagen.

I sakkunnigförslaget till semesterlag framhölls, att annan tjänstgöring än repetitionsövning icke syntes kunna privilegieras med hänsyn till den ekonomiska börda, som genom privilegiering ålades arbetsgivarna.

Propositionen i ämnet (nr 286/1938) upptog sakkunnigförslaget med tillägg av de kortvariga landstomsrepetitions- och landstomsbefälsövningarna.

Urtima riksdagen 1939/40.

I en motion (nr II:7) vid urtima riksdagen 1939/40, vilken behandlades i samband med förslag till lag om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m., yrkades, att i nämnda lag skulle införas bestämmelse, att fullgörande av förstärkt försvarsberedskap icke finge

medföra någon minskning av den semestertid och semesterersättning, som eljest skolat tillkomma den inkallade. I andra särskilda utskottets utlåtande (nr 12) i ärendet anfördes, att vid en blivande omarbetning av semesterlagen borde övervägas, i vad mån rätt till semester skulle föreligga jämväl vid annan militärtjänstgöring än sådan, som omförmäldes i semesterlagen, men att motionen icke borde föranleda någon åtgärd. Utskottets förslag bifölls av riksdagen.

Departementspromemoria år 1939 angående ändring av 4 § andra stycket semesterlagen.

I en i slutet av år 1939 inom socialdepartementet upprättad promemoria har ifrågasatts sådan ändring av semesterlagen (4 § andra stycket), att beredskapsövning skulle helt jämställas med de i lagen redan upptagna värnpliktsövningarna samt att tjänstgöring enligt § 28 mom. 1 och § 36 mom. 2 värnpliktslagen skulle intill fyra månader av varje kvalifikationstid — d. v. s. i allmänhet kalenderår — få tillgodoräknas i semesterhänseende. Detta förslag innebär alltså, att arbetsgivarna skulle utgiva semesterlön eller semesterersättning för högst fyra dagar per kalenderår till hos honom anställda arbetstagare för sådan tid, då de varit inkallade till ifrågavarande slag av militär tjänstgöring.

4 § skulle efter genomförandet av de ifrågasatta ändringarna erhålla följande lydelse (avvikelser från gällande lag kursiverade):

Semester utgår — — — mellan parterna.

Rätt till semester föreligger endast för kalendermånad, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar. Härvid skall med dag, å vilken arbete utförts, jämföras dag, varunder arbetstagaren åtnjutit semester eller varit oförmögen till arbete på grund av olycksfall i arbetet eller sådan sjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, eller fullgjort i värnpliktslagen föreskriven repetitionsövning, beredskapsövning, landstomsrepetitionsövning eller landstomsbefälsövning. *Med dag, å vilken arbete utförts, skall ock jämföras dag, varunder arbetstagaren varit inkallad till tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen; sådan tjänstgöring må dock endast under högst fyra månader av varje kvalifikationstid anses såsom arbetstid.* Dag, under vilken arbetstagaren varit oförmögen till arbete eller fullgjort militär tjänstgöring, må likväl icke räknas honom till godo, därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas honom å sådan dag.

I semestern — — — däremot inräknas.

Över departementspromemorian hava efter remiss yttranden avgivits av socialstyrelsen, kommerskollegium, svenska arbetsgivareföreningen, landsorganisationen i Sverige, de anställdas centralorganisation (Daco) samt kooperativa förbundet. Kommerskollegium har bifogat yttranden från järnkontoret samt Stockholms och Skånes handelskammare ävensom handelskammaren i Göteborg.

De i promemorian framlagda förslagen tillstyrkas av *landsorganisationen, Daco och kooperativa förbundet*. Landsorganisationen anför bland annat:

Sedan principen om privilegiering i vissa fall av frånvaro på grund av värnpliktstjänstgöring fastslagits i 4 § andra stycket i gällande lag, synes

anledning icke förefinnas att ingå på frågan om den föreslagna utsträckningens berättigande ur principiell synpunkt. Förslaget bör bedömas genom en avvägning ur skälighets- och billighetssynpunkt av de varandra motstående intressena. Mot den ökade ekonomiska belastning av arbetsgivaren, som den föreslagna utsträckningen kan föranleda, bör vägas den ekonomiska uppoffring här ifrågasvarande tjänstgöring betyder för arbetstagaren.

Landsorganisationen har vidare förklarat sig vilja i förevarande sammanhang framhålla angelägenheten av att klarhet vunnas rörande förhållandet mellan bestämmelserna i 9 § semesterlagen och privilegiationsbestämmelsen i 4 § andra stycket. Frågan gällde, huruvida semesterlönen för arbetstagare, som utförde arbetet i sitt hem eller eljest under sådana förhållanden, att det ej kunde anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande, skulle beräknas med hänsyn även till den sannolika arbetsförtjänsten under frånvarotid, som avsåges i 4 § andra stycket. En lagändring eller en auktoritativ lagtolkning vore därutinnan påkallad.

Förslaget att jämställa beredskapsövningen om 30 dagar med de i lagen redan nu upptagna övningarna tillstyrkes jämväl i övriga remissyttrandanden med undantag dock för svenska arbetsgivareföreningens yttrande. Vad beträffar förslaget om rätt för arbetstagare att i viss mån tillgodoräkna sig tjänstgöring enligt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen såsom arbetad tid i semesterhänseende tillstyrker socialstyrelsen sådant tillgodoräkande beträffande högst två månader under det att kommerskollegium, järnkontoret, handelskamrarna och arbetsgivareföreningen avstyrka förslaget därutinnan.

Socialstyrelsen framhåller, att, då semestersakkunniga icke ansågo den s. k. första tjänstgöringen böra privilegieras i semesterhänseende, huvudskälet därför var, att det ansågs innebära ett omotiverat ingrepp i avtalsfriheten, om man ålade arbetsgivarna att låta arbetstagarna beräkna semesterrätt jämväl under en längre värnpliktstjänstgöring. Vad de sakkunniga åsyftade var helt enkelt att förebygga, att en *kortare* frånvaro från arbetet på grund av värnpliktstjänstgöring skulle medföra förlust av semesterrätt. Förslaget om att i värnpliktslagen föreskriven beredskapsövning skulle jämställas med tid, varunder arbete utförts, låge helt i linje med denna uppfattning, varför detta förslag tillstyrktes.

Beträffande promemorieförslaget i övrigt anför socialstyrelsen:

Även om man i likhet med semestersakkunniga anser, att värnpliktstjänstgöring under fredstid närmast är att betrakta som en rekreation för de värnpliktiga, måste det dock framhållas, att beredskapstjänstgöring under oroliga tider med förläggning månadsvis ofta långt bort från den värnpliktiges hemort eller rent av från odlade bygder innebär en kraftig påfrestning för individen, som väl kan motivera ett anspråk på semester. Hänsyn bör, då det gäller beredskapstjänstgöring, också tagas till att det här oftast är fråga om förhållandevis äldre män, som i stor utsträckning bildat familj och fått mera fast fot på arbetsmarknaden. Styrelsen vill därför uttala som sin mening, att starka skäl i och för sig tala för att semesterrätt må beräknas å tid för beredskapstjänstgöring. Men om det också är skäligt gentemot arbetstagarna, att de få tillgodoräkna sig semesterrätt å dylik tid, är det därför ingalunda sagt,

att man bör lägga bördan härför på arbetsgivarna. Beredskapstjänstgöringen har intet samband med förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare och något sakligt skäl att belasta arbetsgivarna med en ekonomisk börda för sådan semesterrätt finnes icke. Den omständigheten, att en arbetsgivare enligt 1939 års lagstiftning icke må entlediga arbetstagare, som inkallas till beredskapstjänstgöring, utan att denne är lagligen skyddad vid rätten att återgå till sin förra anställning, saknar i förevarande sammanhang all betydelse. Skall man nu skrida vidare på den väg, som föreslogs av semestersakkunniga beträffande privilegiering av repetitionsövning och mot vilken någon invändning då icke gjordes från arbetsgivarhåll, har man alltså uteslutande att hålla sig till rena billighetsskäl. Man bör därvid icke gå längre än vad som kan anses skäligt ur arbetsgivarnas synpunkt. Socialstyrelsen finner för sin del, att den föreslagna tiden av fyra månader är för lång; styrelsen förordar, att tiden ned-sättes till högst två månader.

Socialstyrelsen förklarar härefter, att den rätta lösningen i och för sig skulle vara, att staten ansvarade för kostnaderna för den semester, som belöpte å värnpliktstid av olika slag. Genomfördes denna tanke, behövde man icke stanna vid någon viss tidsgräns. Arbetsgivarna skulle i sådant fall endast åläggas att bereda personalen ledighet under så lång tid, som motsvarade den under värnpliktstiden intjänade semesterrätten. Semesterlönen kunde, för att undvika beräkningssvårigheter, utgå med ett visst fixerat belopp, t. ex. fem kronor om dagen. Då det med ett system sådant som det sålunda ifrågasatta icke kunde undvikas, att en värnpliktig kunde förvärva självständig rätt till semester på grund av värnpliktstjänstgöring samt då en ganska omfattande administrativ apparat skulle erfordras för utbetalning av semesterpengarna, kunde styrelsen emellertid icke förorda berörda system.

Socialstyrelsen framhåller vidare, att styrelsen icke kunde tillstyrka den i promemorieförslaget förordade regeln, att tjänstgöringen skulle maximeras uteslutande med hänsyn till varje kvalifikationstid. Styrelsen ville i stället förorda, att rätten att beräkna semestern maximerades i två hänseenden, nämligen dels under samma kvalifikationstid och dels under en fortlöpande tjänstgöring. Bestämmelsen borde därför så utformas, att beredskapstjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen skulle jämsättas med tid, varunder arbete utförts, dock endast under högst två månader av samma tjänstgöringsperiod och under högst två månader av samma kvalifikationstid.

Socialstyrelsen har slutligen i förevarande sammanhang framhållit, att styrelsen ansåge, att den första värnpliktstjänstgöringen icke kunde jämsättas med beredskapstjänstgöring.

Stockholms handelskammare, som tillstyrker att beredskapsövning skall få tillgodoräknas, anför beträffande förslaget i övrigt, att det med hänsyn till de utomordentliga tidsförhållanden, varunder den därvid ifrågasatta militärtjänstgöringen ägde rum, ej vore påkallat att ifrågasätta lagstiftning för därmed förknippade oväsentliga semesterspörsmål.

Skånes handelskammare intar enahanda ståndpunkt i sak samt erinrar där-om, att man redan vid semesterlagens tillkomst från näringslivets håll framhöll vådorna av den ekonomiska belastning, som skulle komma att läggas på

näringsföretagen. För företag, vilkas produktion baserades på stor användning av mänsklig arbetskraft, skulle den föreslagna lagändringen innebära en skärpning av denna belastning, som icke borde alldeles bagatelliseras. Lagändringen borde begränsas till att gälla endast beredskapsövningen, medan det i övrigt borde överlämnas åt arbetsgivarna själva att frivilligt och utan i lag fastslagen förpliktelse avgöra, huruvida deras förhållanden medgäve dem att tilldela sina tjänstemän och arbetare semester även för tid, under vilken vederbörande varit inkallad till förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering.

Järnkontoret framhåller, att, om beträffande tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen hänsyn skulle tagas till rena billighets-skäl, den privilegierade tiden i varje fall ej borde omfatta mer än 30 dagar.

Kommerskollegium, som biträder promemorieförslaget såvitt angår beredskapsövningen, yttrar:

Med hänsyn till de principer, som varit vägledande vid semesterlagens tillkomst, varvid semestern på samma sätt som arbetslönen ansågs utgöra en motprestation till det av arbetstagaren utförda arbetet, må erinras om att grunden till genomförandet av lagstiftning om semester i första hand var att söka i en rekreationssynpunkt, syftande till att arbetstagaren genom semestern skulle erhålla behöflig vila eller rekreation. I likhet med Stockholms och Skånes handelskamrar finner kollegium den föreslagna utvidgningen av semesterlagen till att privilegiera jämväl tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen vara mindre tillräddlig, då härigenom näringslivet skulle komma att åsamkas en ekonomisk belastning, som, därest den i princip accepterades, dock finge i första hand anses vara en statens angelägenhet.

Svenska arbetsgivareföreningen framhåller inledningsvis, att det givetvis vore en allmän angelägenhet av största vikt att efter förmåga sörja för dem, som med stora personliga uppoffringar trädde till för rikets försvar. Det vore emellertid ägnat att väcka allvarliga betänkligheter, om dessa omsorger om de inkallade skulle taga sig former, som innebure utvidgning av en sådan sociallagstiftning som den svenska semesterlagen. Man kunde fråga sig redan om det kunde vara förenligt med god omtanke om landets ekonomiska motståndskraft att låta semesterlagen träda i full tillämpning under en sådan utomordentlig tid för vårt land som den innevarande. Att mera väsentligt öka den ekonomiska belastning på produktionen, som semesterlagen medförde, torde i nuvarande läge vara direkt olämpligt. Härefter anföres, bland annat:

Då det ej kan åligga arbetsgivaren att utgiva lön till arbetstagaren under tid, då dennes arbetskraft tages i anspråk för försvarsväsendet, bör i princip ej heller någon rätt till semester tillkomma inkallad arbetstagare för tid, då denne är frånvarande från arbetet för fullgörande av militärtjänst. Att tillerkänna arbetstagare semesterrätt under sådan frånvaro står alldeles särskilt i strid med de grundprinciper, på vilka semesterlagen är uppbyggd. Lagen betraktar semesterrätten såsom en genom arbete intjänad förmån. — — — Visserligen har redan tidigare av rena billighetsskäl mindre avsteg gjorts från denna princip, men det måste framhållas, att genom den föreslagna lagändringen arbetsgivaren skulle kunna bli skyldig att utgiva semesterlön eller semesterersättning för en tid upp till åtta månader i en följd, under vilken arbetstagaren icke utfört en enda dags arbete åt arbetsgivaren. Enligt för-

slaget privilegierad frånvaro skulle även under samma kvalifikationsår kunna uppgå till en sammanlagd längd av betydligt över fyra månader, nämligen för det fall att arbetstagaren växlar anställning under året.

Arbetsgivareföreningen, som beträffande förevarande förslag anser rekreationssynpunkterna böra träda tillbaka för de ekonomiska övervägandena, framhåller vidare, att, ehuru det vore såväl principiellt som ekonomiskt oriktigt att låta i promemorieförslaget avsedd frånvaro för militärtjänstgöring kvalificera till semesterrätt, vissa mindre sakliga skäl dock kunde anföras för att låta sådan frånvaro i viss begränsad omfattning inrymmas under undantagsbestämmelsen i 4 § andra stycket. Det kunde te sig svårförklarligt för den enskilde arbetstagaren, varför icke även annan militärtjänstgöring, som icke vore längre än de nu i lagen uppräknade arterna av sådan tjänstgöring, skulle räknas som semestergrundande. Skulle det av sålunda angivna skäl anses rimligt att utsträcka privilegieringen av frånvaro i följd av militärtjänstgöring, borde dock i allt fall utvidgningen ej omfatta mer än beredskapsövning och möjligen sådan tjänstgöring enligt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen, som ej vore av längre varaktighet än sådan övning.

Slutligen har arbetsgivareföreningen anfört:

En ytterligare betänklig konsekvens av förslaget är, att genom den ifrågasatta ändringen av 4 § andra stycket arbetsgivaren till följd av den generella hänvisningen till detta lagrum i 6 § tredje stycket skulle bli förhindrad att förlägga semestern till tid, då arbetstagaren utför sådan militärtjänstgöring, varom här är fråga. Det må framhållas, att denna inskränkning i arbetsgivarens rätt att fritt förlägga semestern givetvis icke blott har avseende å den ökning av semestern, som föreslås i promemorian, utan gäller all den semester, vartill arbetstagaren kan vara berättigad. I denna tid, då till följd av inkallelser till militärtjänstgöring stor brist på yrkesarbetare inträtt inom vissa slag av krigsviktiga industrier, framstår det såsom oförsvarligt att undanhålla en hel del arbetskraft från produktionen under den tid, under vilken arbetstagarna icke tagas i anspråk för militärtjänstgöring. Detta förefaller desto egendomligare som det är bekant, att man utomlands under liknande förhållanden måst helt suspendera åtskilliga sociallagar, bland dem semesterlagen. Vid en eventuell ändring av 4 § andra stycket i enlighet med grunderna i promemorieförslaget torde därför beaktas, att en ändring av 6 § tredje stycket är ofrånkomlig.

1940 års lagtima riksdag.

I en motion (II: 188) yrkades, att tjänstgöring i förstärkt försvarsberedskap skulle räknas som kvalifikationstid för semester. Andra lagutskottet anförde i utlåtande nr 37:

Det i motionen II: 188 berörda spörsmålet om rätt att som kvalifikationstid räkna även den tid, arbetstagare fullgör militärtjänstgöring under förstärkt försvarsberedskap, förtjänar enligt utskottets mening noggrant övervägande. Frågan uppmärksammades redan vid 1939/40 års urtima riksdag. Andra särskilda utskottet uttalade då såsom önskvärt, att vid en blivande omarbetning av semesterlagstiftningen även övervägdes, i vad mån rätt till semester skulle föreligga jämväl vid annan militärtjänstgöring än sådan som omförmlades i semesterlagen. Häremot gjorde riksdagen ej erinran. Vad särskilt angår den beredskapsövning om högst trettio dagar, varom bestämmelser

infördes i värnpliktslagen år 1939, synas goda skäl tala för att densamma jämställas med de i semesterlagen redan upptagna värnpliktsövningarna. Om och i vad mån en privilegiering bör ske även av den till tiden obestämda tjänstgöring, till vilken inkallelse kan ske, då rikets försvar eller dess säkerhet eljest det kräver, kan vara mera tveksamt. För båda dessa fall gäller, att det måste möta betänkligheter att ålägga arbetsgivarna de ökade utgifter, som skulle vara förenade med skyldighet för dem att i mera betydande utsträckning till arbetstagarna utgiva förmåner enligt semesterlagen för tid, då staten utnyttjat de sistnämndas arbetskraft. Å andra sidan kunna givetvis arbetstagare, om de fullgjort en längre tids beredskapstjänst, som de ej få räkna sig tillgodo, komma i en svår situation exempelvis om verksamheten vid den fabrik, där de äro anställda, helt inställs under semestertiden. Tänkbart vore måhända, att staten här trädde emellan. Av vad i utskottets redogörelse här ovan anförts framgår, att viss utredning i ämnet verkställt inom socialdepartementet. Då utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t även i fortsättningen skall ägna uppmärksamhet åt detta invecklade spörsmål, finner utskottet ej skäl föreslå riksdagen att i anledning av motionen II: 188 vare sig besluta lagändring eller göra någon framställning till Kungl. Maj:t.

Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets uttalande.

Framställningar till Kungl. Maj:t år 1941.

Avdelning 5 av svenska textilarbetareförbundet i Göteborg har i skrivelse i april 1941 yrkat sådana ändringar i semesterlagen, att de inkallade erhöle rätt till obeskuren semester och semesterersättning. Enligt nuvarande bestämmelser förlorade de inkallade, som under år 1940 fullgjort militärtjänst, en dags semester för varje månad, under vilken de på grund av inkallelsen varit borta från sitt civila arbete. Beredskapsmännen komme därigenom i ogynnsammare ställning än de anställda, som icke varit inkallade till militärtjänst. Då semester under år 1941 lämnades vid de företag, där de under år 1940 till beredskapstjänst inkallade vore anställda, kunde dessa komma i den situationen, att de väl finge semester — företagen stängde i regel under den tid semester lämnades — men ej semesterersättning.

I skrivelse den 25 april 1941 har *landsorganisationen i Sverige*, efter att hava erinrat om tidigare förslag rörande beredskapstjänstgöringens — varmed i skrivelsen torde avses tjänstgöring icke blott enligt § 27 utan även enligt §§ 28 och 36 värnpliktslagen — inbegripande under bestämmelserna i 4 § andra stycket semesterlagen, anför:

Anledningen till att framförda förslag om beredskapstjänstgöringens inbegripande under privilegieringen icke lett till några lagstiftningsåtgärder torde ha varit att söka i de invändningar, som ur principiell synpunkt kunnat resas mot att låta semesterlönekostnaden belasta arbetsgivarna. Därest emellertid en lösning av frågan icke anses lämpligen böra ske inom semesterlagstiftningens ram, synes det ofrånkomligt att kompensationsfrågan genom statens försorg regleras i annan ordning. Landsorganisationen tillmäter denna fråga den praktiska och framförallt psykologiska vikt att en reglering av densamma enligt dess mening icke bör undanskjutas. Den totala kostnaden för en av statsmedel utgående semesterlönekompensation åt de inkallade torde icke heller vara av den storleksordning att frågans reglering på detta sätt kan anses utesluten av statsfinansiella skäl.

Landsorganisationen hemställer, att spörsmålet måtte upptagas till utredning samt förslag framläggas för riksdagen.

Med hänsyn till att inkallelserna till tjänstgöring för rikets skydd under nuvarande brydsamma tider för stora grupper av den manliga befolkningen medfört tyngande bördor, är det ett samhällsintresse av vikt att tillse, att åtgärder vidtagas, i den utsträckning det kan ske, för att förbättra de inkallades förhållanden. Av vad i det föregående anförts framgår, att åtskilliga författningsbestämmelser med sådant syfte tillkommit. Beträffande det under senare år vid olika tillfällen diskuterade semesterspörsmålet har emellertid hitintills någon rättslig reglering icke blivit genomförd.

Departements-
chefen.

Otvivelaktigt måste det kännas hårt för en arbetstagare, vilken varit inkallad till militärtjänst och därigenom måhända orsakats svårt avbräck och avsevärda olägenheter i såväl ekonomiskt som annat hänseende, att han icke kan påräkna semester med åtföljande semesterlön för den tid, under vilken han varit inkallad, medan däremot andra arbetstagare, som av en eller annan anledning icke tagits från sin dagliga gärning till militärtjänst, ävensom de kvinnliga arbetstagarna komma i åtnjutande av betalad ledighet för motsvarande tid. I detta sammanhang vill jag framhålla, att den ledighet under pågående militärtjänstgöring för vila och rekreation, som utgår jämlikt krigsledighetsbestämmelserna, icke — trots dess omfattning — synes mig kunna jämföras med semester i vanlig mening. Enligt min åsikt måste det anses såsom en gärd av rättvisa mot de inkallade, vilka, om de icke fullgjort militärtjänst, kunnat få tillgodoräkna sig arbetet i sin civila gärning såsom grundande rätt till semester, att inkallelsetiden skall få anses utgöra arbetad tid i semesterlagens mening. Att märka är emellertid, att en bestämmelse av sådant innehåll skulle hava den innebörden, att ifrågavarande förmån icke skulle tillkomma andra än dem, som på grund av semesterlagens regler kunna intjäna semester, d. v. s. dem, som vid tiden för inkallelsen voro anställda. Undantagna bleve enskilda företagare, vissa familjemedlemmar m. fl. Rättvisan synes mig fordra, att i detta sammanhang viss med semesterersättning jämförlig ekonomisk gottgörelse för inkallelsetiden utgives även till sådana personer, vilka icke i enlighet med vad nyss anförts erhålla semesterlön eller ersättning därför. Under nämnda tid har staten nämligen haft att sörja för de inkallade, och staten har i anledning därav i viss mån intagit en ställning jämförbar med en arbetsgivares. Jag återkommer till detta ersättningspörsmål i det följande.

Närmast behandlas nu det fall, att semesterlagen är tillämplig å den inkallade. Härvid synas skilda slag av tjänstgöring böra behandlas på olika sätt. Såvitt angår beredskapsövning enligt värnpliktslagens terminologi, d. v. s. tjänstgöring jämlikt § 27 mom. 2 a under högst 30 dagar, synes densamma vara helt jämförlig med de i 4 § andra stycket semesterlagen redan nu upptagna militära övningarna. Ifrågavarande slags övning lär förty böra införas i sistnämnda lagrum, varav följer, att semester för sådan tid eller ersättning därför skall bekostas av arbetsgivarna. En lagändring av angivna innehåll synes emellertid icke kunna beräknas få någon nämnvärd ekonomisk betydelse. Det må nämnas, att inkallelser till sådan tjänstgöring, varom nu är fråga, icke förekommit vare sig under år 1940 eller under år 1941.

Vad däremot angår inkallelser jämlikt § 28 mom. 1 och § 36 mom. 2 värnpliktslagen hava sådana som bekant företagits i avsevärd utsträckning. För egen del anser jag det icke böra ifrågakomma att lägga den ekonomiska bördan av de semesterförmåner, som belöpa å dylik inkallelsetid, på arbetsgivarna. Staten synes mig i stället böra svara därför. Med hänsyn till de tekniska svårigheter, som skulle uppkomma, därest semesterlön eller ersättning för sådan lön skulle gäldas av statsmedel med för envar arbetstagare enligt semesterlagens regler individuellt uträknat belopp, synes det nödvändigt att beträffande semester för tid, för vilken arbetstagaren blir berättigad till semesterlön eller ersättning därför på den grund, att ifrågavarande slag av militär tjänstgöring fullgjorts, fastställa ett enhetligt belopp för nyssnämnda lön eller ersättning. Med beaktande av höjden å de genomsnittslöner för arbetare inom olika verksamhetsgrenar, som enligt lönestatistisk årsbok för Sverige 1939 utgått under nämnda år, anser jag mig böra föreslå, att nu ifrågavarande lön och ersättning skola utgå med tio kronor för dag.

I anslutning till det anförda föreslår jag bestämmelser av innebörd, att semester jämte semesterlön samt i förekommande fall semesterersättning skola utgå enligt semesterlagens bestämmelser, dock med modifikation dels, såsom nyss nämnts, beträffande semesterlönens eller semesterersättningens belopp, dels ock därutinnan, att utbetalning av lönen eller ersättningen, i den mån den belöper å inkallelsetid, icke skall ske genom arbetsgivaren utan i den särskilda ordning Konungen bestämmer.

Bestämmelser i ämnet synas vara av den art, att de icke lämpligen böra införas i semesterlagen utan i en särskild författning. Denna torde icke böra givas tillämpning beträffande annan inkallelsetid än sådan, som förekommit under år 1940. I lagens 1 § synes böra stadgas, att, om arbetstagare, å vilken semesterlagen äger tillämpning, under nyssnämnda år varit inkallad till tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen — även till den del tjänstgöringen kan hava varit av frivillig natur — dylik tjänstgöring skall, med iakttagande i övrigt av föreskrifterna i semesterlagen, jämsställas med sådan privilegierad militärtjänstgöring, varom förmäles i 4 § andra stycket sistnämnda lag, därvid dock förut angivna särskilda regler rörande beloppet av semesterlön och semesterersättning samt ordningen för utbetalning därav skola iakttagas. Lämpligt synes mig vara, att länsstyrelserna anförtros uppgiften att verkställa dessa utbetalningar. Uppgifterna rörande fullgjord tjänstgöring av angivet slag synas, efter framställning från de inkallade, böra genom de militära myndigheternas försorg tillställas dem. De inkallade få därefter begära ersättning hos vederbörande länsstyrelse samt därvid såsom verifikation å inkallelsetiden överlämna militärmyndighetens uppgift. Närmare föreskrifter rörande de övriga handlingar, som torde erfordras till styrkande av framställt ersättningskrav, främst beträffande anställningsförhållandet, synas böra upptagas i de av Konungen utfärdade bestämmelserna. — Det må nämnas, att, om annan kvalifikationstid än kalenderåret är bestämd, t. ex. den 1 maj till och med den 30 april, för de månader av år 1940, som ligga i

tiden före senast tilländalupna kvalifikationstid, i angivna exempel januari—april 1940, semesterersättning skall utgå i stället för ledighet med lön.

Jag återkommer nu till frågan om viss ersättning för inkallelsetid under år 1940 även till sådana jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen inkallade personer, vilka icke jämlikt bestämmelserna i 1 § erhålla semesterlön eller ersättning därför. Under förutsättning att inkallelsen haft icke alltför kort varaktighet, t. ex. minst 90 dagar, synes mig lämpligt, att en ersättning — motsvarande semesterersättning — utgår av statsmedel. Inkallelsetid i olika omgångar torde böra få sammanläggas. För varje tidrymd av 30 dagar som inkallelsen sammanlagt varat synes ersättning böra utgå med tio kronor. I det fall, varom här är fråga, skall sålunda endast ersättning utgå. Beträffande utbetalning av dessa ersättningar torde i huvudsak samma regler böra gälla som i fråga om de ersättningar av statsmedel, vilka skola utgå jämlikt 1 §. Föreskrifter i ämnet synas böra få utfärdas av Konungen. Bestämmelser av nu omförmälda innehåll hava upptagits i 2 § av den särskilda lagen.

Därest bestämmelser, motsvarande de nu föreslagna, skulle komma att utfärdas även beträffande tjänstgöring under år 1941, torde böra tillses, att tjänstgöringstid under år 1940, för vilken ersättning icke utgått, får tagas med i beräkningen vid uppskattning av ersättning för år 1941.

Med hänsyn till att s. k. första tjänstgöring för värnpliktiga under år 1940 i stor utsträckning fullgjorts efter inkallelse jämlikt § 28 mom. 1 värnpliktslagen synes erforderligt att i förevarande lag göra ett allmänt undantag av innebörd, att vad i lagen stadgas skall beträffande värnpliktig, tillhörande årsklass 1939 eller 1940 eller årsgrupp 1940, äga tillämpning allenast i den mån av honom fullgjord militär tjänstgöring överstiger 180 dagar. Bestämelse härom har intagits i 3 §.

Den nya lagen synes böra träda i kraft omedelbart.

Att i förevarande sammanhang upptaga till behandling frågan om saklig ändring av bestämmelserna i 9 § semesterlagen synes mig icke böra ifrågakomma.

Det har av lätt förklarliga skäl visat sig ogörligt att mera exakt beräkna de kostnader, som nu ifrågavarande förslag kunna komma att medföra för statsverket. Med hänsyn till den betydelse ett genomförande av förslagen ur olika synpunkter kan anses hava för de inkallade, torde dock de medel, som komma att erfordras, under alla förhållanden få anses bliva väl använda. Göres emellertid, med hänsyn till antalet inkallade och tidslängderna av deras inkallelser, den uppskattningen, att ersättning av statsmedel kommer att för år 1940 utgå för omkring två miljoner dagar, skulle statsverkets kostnader för nämnda år belöpa sig till $(2,000,000 \times 10)$ 20,000,000 kronor. Ett förslagsanslag å nämnda belopp synes nu böra anslås för nästa budgetår.

Slutligen vill jag i detta sammanhang framhålla, att det synes mig önskligt att en utredning verkställes rörande samordnande i möjligaste mån av de ekonomiska förmåner av skilda slag, som utgå till de inkallade.

I överensstämmelse med vad i det föregående anförts har inom socialdepartementet upprättats förslag till *lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen*

den 17 juni 1938 (nr 287) om semester ävensom till lag om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlå-
tande över nämnda lagförslag, av den lydelse bilagor till detta protokoll ut-
visa, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas
genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hem-
ställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Stig Wernstedt.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287)
om semester.

Härigenom förordnas, att 4 § lagen den 17 juni 1938 om semester skall
erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

4 §.

Semester utgår — — — mellan parterna.

Rätt till semester föreligger endast för kalendermånad, under vilken
arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar.
Härvid skall med dag, å vilken arbete utförts, jämsättas dag, varunder
arbetstagaren åtnjutit semester eller varit oförmögen till arbete på grund av
olycksfall i arbetet eller sådan sjukdom, som avses i lagen om försäkring
för vissa yrkessjukdomar, eller fullgjort i värnpliktslagen föreskriven repeti-
tionsövning, beredskapsövning, landstormsrepetitionsövning eller landstorms-
befälsövning. Dag, under vilken arbetstagaren varit oförmögen till arbete
eller fullgjort militär tjänstgöring, må dock icke räknas honom till godo,
därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas honom å sådan dag.

I semestern — — — däremot inräknas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag
till
Lag
om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Har arbetstagare, å vilken lagen om semester äger tillämpning, under år 1940 varit inkallad till tjänstgöring jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen, skall, med iakttagande i övrigt av vad i förstnämnda lag stadgas, sådan tjänstgöring jämnas med militär tjänstgöring, varom i 4 § andra stycket semesterlagen förmåles; dock att semesterlön eller ersättning för semesterlön skall utgå av statsmedel med tio kronor i fråga om månad, för vilken arbetstagaren blir berättigad till semesterlön eller ersättning därför på den grund, att tjänstgöring som ovan först sägs jämnas med tid, då arbete utförts för arbetsgivarens räkning, samt utbetalas i den ordning Konungen bestämmer.

2 §.

Äger person, som under år 1940 varit inkallad till tjänstgöring som i 1 § först sägs, icke jämlikt bestämmelserna i nämnda paragraf utgå semesterlön eller ersättning därför för tjänstgöringstiden, skall, där sammanlagda tjänstgöringstiden under året uppgått till minst 90 dagar, i den ordning Konungen bestämmer till honom av statsmedel utgå ersättning för semester med tio kronor för varje tidrymd av 30 dagar tjänstgöringen under året sammanlagt varit.

3 §.

Vad i denna lag stadgas skall beträffande värnpliktig, tillhörande årsklass 1939 eller 1940 eller årsgrupp 1940, äga tillämpning allenast i den mån av honom fullgjord militär tjänstgöring överstiger 180 dagar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
3 juni 1941.*

Närvarande:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 31 maj 1941 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 16 maj 1941, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester ävensom till lag om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av chefen för rättsavdelningen i socialdepartementet hovrättsrådet Sven Björholm.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:

G. Lindencrona.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
4 juni 1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, försvars- och finansdepartementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, lagrådets den 3 i denna månad avgivna utlåtande över de den 16 maj 1941 till lagrådet remitterade förslagen till *lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester* ävensom till *lag om semester för viss militär tjänstgöringstid m. m.* samt anför, under förmälan att lagrådet lämnat förslagen utan erinran, att i 1 och 2 §§ av sist omnämnda lagförslag ansetts bära vidtagas vissa jämkningar av formell natur.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition

dels, jämlikt § 87 regeringsformen, förelägga riksdagen nyssnämnda lagförslag till antagande,

dels ock föreslå riksdagen att å riksstaten för budgetåret 1941/42 under femte huvudtiteln till Semesterlön m. m. för viss militär tjänstgöringstid anvisa ett förslagsanslag

av kronor 20,000,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik Montell.